

Landsbygdspolitisk kommuniké 2017:

Vi, deltagarna i Landsbygdsparlamentet 2017, och vi som har deltagit i utformningen av denna kommuniké via det landsbygdspolitiska nätverket och nättjänsten Dinåsiikt.fi, deklarerar i dag den 3 september 2017 följande:

FÖR EN FRAMGÅNGSRIK LANDSBYGD!

Vi måste tänka om när det gäller landsbygden samt identifiera och utnyttja dess stora potential. Landsbygden är vår gemensamma resurs, och vi har inte råd att låta bli att utnyttja de möjligheter som den erbjuder.

De varierande områdena i Finland är en rikedom för landet: en omfattande landsbygd, en vidsträckt skärgård, små centrum och stadsområden. De behöver varandra. Många finländare har band till både landsbygden och städerna. Många av oss förflyttar oss allt oftare mellan olika platser, både i arbetet, i vardagen och på fritiden.

Vår landsbygd har tillgångar som det råder brist på i världen: förnybara naturresurser, ren luft, rent vatten och mark samt miljöer som främjar hälsan och välfärden i hela landet. Dessa tillgångar utgör samtidigt en grund för Finlands tillväxt. Det är viktigt att våra naturresurser används på ett ekologiskt, ekonomiskt, socialt och kulturellt hållbart sätt.

Vi vill uppmuntra till en socialt ansvarsfull politik, som främjar aktivitet, deltagande och företagsamhet bland medborgarna samt en smidig och trygg vardag på landsbygden.

För att en framgångsrik landsbygd ska kunna bli verklighet betonar vi vikten av att vidta följande åtgärder:

- De olika områdenas särdrag samt mångfaldigheten i våra landsbygdsområden måste lyftas fram med hjälp av olika mätare och i statistiken. Endast på det sättet kan man synliggöra områdenas egenskaper och behov samt skapa skraddarsydd lösningar för dem.
- Konsekvenserna för landsbygden måste redas ut och beaktas på ett förebyggande sätt i beredningen och genomförandet av beslutsfattandet, t.ex. med hjälp av redskapet för bedömning av landsbygdskonsekvenser.

I den finländska politiken bör de mål som beskrivs nedan främjas:

Framgång för hela Finland genom företagande och sysselsättning

Arbetslivet förändras och arbetsformerna blir mångsidigare. Arbetet består av olika kombinationer av självsysselsättning, företagande och avlönat arbete. I och med digitaliseringen ökar arbetstagarnas möjligheter att arbeta på det sätt, på den plats och vid den tidpunkt som passar dem själva och arbetsgivaren bäst.

Landsbygden får allt större betydelse för hela Finlands livskraft. Bioekonomi och en cirkulär ekonomi bygger på affärsverksamhet som stöder sig på landsbygdens resurser, såsom förnybar energi samt närproducerad och ekologisk mat. Naturen är en av Finlands viktigaste attraktioner, och turismen till Finland ökar. Turismen är en arbetsintensiv bransch, och den har flera multiplikatoreffekter även på andra branscher. Genom att stärka företagandet och sysselsättningen på landsbygden förbättras den ekonomiska tillväxten i hela landet.

Målet för det politiska beslutsfattandet bör vara att

- se till att tillväxttjänsterna är tillgängliga på landsbygden och att de innehar sakkunskap om olika näringsgrenar och lokala förhållanden,
- göra det så smidigt och enkelt som möjligt att kombinera olika arbetsformer samt uppmuntra utnyttjandet av de möjligheter som digitaliseringen erbjuder,
- säkerställa tillgången till kunnig arbetskraft genom att se till att det finns ett tillräckligt antal nybörjarplatser och läroanstalter i regionerna samt genom att utveckla flexibla utbildningslösningar i samarbete med företagen.

En fungerande infrastruktur ger en smidig vardag och blomstrande företagsverksamhet

Med tanke på landsbygdens livskraft är det nödvändigt att människor, varor, råvaror och information kan förflyttas på ett smidigt sätt. Anslagen för underhåll av vägnätet har utökats, men framför allt det sekundära nätverket har på många ställen fått förfalla. Det finns allvarliga brister i tillgången till bredbandsförbindelser.

Landsvägs-, järnvägs-, skärgårdsbåts- och flygtrafiknätet måste utvecklas som en helhet utgående från kundens behov. Tillgängligheten kan förbättras genom smidiga förbindelser och välfungerande resekedjor, som man kan utveckla bl.a. genom att kombinera digitala tjänster, anropsstyrd kollektivtrafik och övrig kollektivtrafik.

Decentraliserad energiproduktion och förnybar energi är val som grundar sig på värderingar, stöder klimatmålen och en cirkulär ekonomi samt förbättrar energisäkerheten.

Målet för det politiska beslutsfattandet bör vara att

- minska vägnätets reparationsskuld, inklusive det sekundära vägnätet,
- förena offentliga och privata mobilitetstjänster och utveckla dem på ett sektorsövergripande sätt,
- främja decentraliserade energilösningar på ett heltäckande sätt; det bör bl.a. finnas laddnings-/tankstationer för förnybara bränslen i hela Finland, även på landsbygden,
- förse hela Finland med internetförbindelser med en hastighet på 100 Mb före år 2025.

Tjänster av hög kvalitet tack vare samarbete och digitaliseringen

Flexibla tjänster av hög kvalitet som motsvarar människornas och företagens behov möjliggör välfärd, boende och företagande i hela Finland. Social- och hälsovårdsreformen, trenden att verka på många olika platser och övriga strukturförändringar i samhället förutsätter att tjänsterna fungerar på ett nytt sätt.

Tack vare digitaliseringen är man inte längre lika bunden till en viss plats som förut, tjänsterna förs närmare användarna, kostnaderna minskar och processen blir smidigare. Grundläggande förutsättningar för att digitaliseringen ska kunna utnyttjas är fungerande datakommunikationsförbindelser och digitala kunskaper hos befolkningen.

För att trygga tillgången och tillgängligheten till tjänsterna behövs det på landsbygden mer samarbete och fler partnerskap mellan den offentliga sektorn, organisationer och företag.

Målet för det politiska beslutsfattandet bör vara att

- möjliggöra smidiga lokala lösningar vid tillhandahållandet av tjänster på landsbygden samt öka servicekombinationerna, de rörliga tjänsterna, mång- och samservicepunkterna samt distanstjänsterna,
- införa partnerskapsbord i varje landskap där man tillsammans planerar t.ex. områdets servicenät,
- öka invånarnas digitala kunskaper.

Framgång föds ur förmågan och viljan att lära sig nytt

En framgångsrik landsbygd uppstår genom att man drar nytta av, kombinerar och upprätthåller kunskaper. Människornas vilja och förmåga att lära sig något nytt är viktig liksom de tjänster och kanaler som möjliggör lärandet. Viktigt är också att svara på kunskaps- och utbildningsbehoven, att möjliggöra studier som inte är platsbundna samt att beakta landsbygdsområdenas behov vid förläggningen av utbildnings- och studieplatser. De möjligheter till mångformiga studier som digitaliseringen och undervisningspedagogiken erbjuder bör utnyttjas.

Det bör utformas verksamhetsmodeller som lämpar sig för landsbygdsområdena och som anger hur innovationer kan skapas och omvandlas till affärsverksamhet. I modellerna bör företag, högskolor och andra läroanstalter, medborgarna och den offentliga förvaltningen samarbeta med hjälp av digitaliseringen.

Målet för det politiska beslutsfattandet bör vara att

- hitta flexibla lösningar som möjliggör livslångt lärande på landsbygden, t.ex. genom att utveckla läroanstaltsnätet så att det tjänar olika utbildningsstadier och utbildningsformer,
- utbilda kunniga individer och upprätthålla den kunskap som behövs för det breda näringslivsfältet på landsbygden.

Ökat välbefinnande genom aktivt deltagande och aktörskap

Medborgar- och frivilligverksamhet har en enorm potential. Medborgarnas deltagande i verksamhet som är till allmän nytta ökar välbefinnandet både hos individen själv och i samhället. En aktiv medborgar- och organisationsverksamhet utgör grunden för ett fungerande samhälle och delaktighet, skapar ett betydande socialt kapital och är även av ekonomisk betydelse. Undersökningar har visat att 1 euro som investeras i en organisations frivilligarbete ger en avkastning på drygt 6 euro räknat per arbetstimme.

Ett starkt medborgarsamhälle fungerar som motvikt till centraliseringen av beslutsfattandet och tjänsterna. Medborgar-, organisations- och frivilligverksamheten står för många av tjänsterna på landsbygden. Organisationernas roll förväntas öka i och med vård- och landskapsreformen, vilket förutsätter att nya verksamhetssätt införs och börjar tillämpas av alla parter.

Målet för det politiska beslutsfattandet bör vara att

- inrätta ett nationellt nätverk för att främja partnerskap mellan den offentliga, privata och tredje sektorn i praktiken (jfr. den svenska modellen "Överenskommelsen"),
- avlägsna de lagstiftningshinder som finns för socialt ansvarig medborgar- och frivilligverksamhet
- trygga tillräcklig basfinansiering för de frivilligorganisationer som ansvarar för den lokala utvecklingen.